

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Actul comemorativ

pus în piatra fundamentală a catedratei ortodoxe române din Cluj.

Spre lauda și mărirea lui Dumnezeu, cu a cărui cerească îndurare s'a înfăptuit, în anul Mântuirii 1918, unitatea națională a neamului, hotărîtu-sa înălțarea acestui sfânt și Dumnezeesc Altar, aci în cetatea Clujului, în inima Ardealului dezrobît ca să fie generațiilor viitoare mărturie vie și grăitoare a simțămîntelor de pietate și recunoștință față de Provedință a celor pe cari ea i-a rînduit să vadă împlinit aieva visul de veacuri al înaintașilor lor.

Și s'a hotărît cu acest măreț locaș de închinare creștinească să fie biserică catedrală a reinviatelor și de Dumnezeu păzitei Eparhii a Vadului, Clujului și Feleacului, spre pomenirea în vece slăvitului apărător al creștinătății și întemeietor al ei Ștefan Vodă cel Mare, cel Bun și Sfânt, iar hramul să-i fie al Adormirei Maicii Domnului nostru Isus Hristu întru amintirea istoricele zile de 15/26 August 1916 când bravele oștiri ale Patriei mume au pornit războiul cel mare și greu pentru dezrobirea și liberarea fraților de sub stăpîniri străine.

După-ce lucrările pregătitoare s'au făcut prin osârdia P. S.S. Episcop Nicolae al locului și prin stăruința Consistoriului său episcopesc și prin aprobarea sinodului eparhial, cu ajutorul material și moral al stăpînirii și al drept credincioșilor-fii ai bisericii străbune s'a început zidirea după planurile arhitecților Pomponiu și Cristinel, executori tehnici fiind inginerii Eremie și Marcu, în ziua de 28 August 1923, în al nouălea an de glorioasă domnie al M. S. Regelui Ferdinand I. și Augustei sale soții M. S. Regina Maria, moște-

nitor al Tronului fiind A. S. R. Principele Carol, Președinte al Consiliului de miniștri d-l Ion I. C. Brătianu, Ministru al Cultelor, d-l Const. Banu, Primat al României, I. P. S. Dr. Miron Cristea Mitropolit al Transilvaniei I. P. S. Dr. Nicolae Bălan și Episcop al Vadului, Clujului și Feleacului P. S. S. Nicolae Ivan, inițiatorul și ostenitorul cel mai zelos al înălțării Sfântului lăcaș. Iar în ziua de 7 Octombrie a aceluiaș an, după ce s'au făcut îndatinatele rugăciuni către cel Atotputernic părinte ceresc, s'a așezat, cu mare pompă, peatra de temelie a clădirii în care s'a pus pentru conservare în viitorul cât mai depărtat și acest act, în prezența mai marilor dregători ai Statului, ierarhi ai Bisericii, comandanți ai oștilor și fruntași ai clerului și Poporului, aici mai jos subscriși.

Comemorarea lui Gheorghe Lazar

Centenariul morții lui Gheorghe Lazar a fost prăznit cu o deosebită solemnitate de întreaga țară.

În capitala țării la metropolie s'a făcut serbarea Sămbătă în 29 Sept. S'a oficiat un parastas la care au asistat toate autoritățile civile și militare și toate școalele din oraș.

După terminarea serviciului religios, mitropolitul primat, Miron Cristea, arată într'o în-sufletită cuvîntare vieața și activitatea de apostol a marelui dascăl.

La orele 11 s'a format cortegiul școalelor și întreaga asistență, cu clerul în frunte a pornit în pelerinaj spre statuia lui Gh. Lazăr.

Pē pedestal se aflau depuse coroane și jerbe de flori iar împrejurimile erau decorate cu steaguri tricolore.

Cel dintâiu ia cuvîntul d-l dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii.

D-sa evocă împrejurările în cari Gheorghe Lazăr a descins în București, după un veac de stăpânire fanariotă, când cultura grecească renăscută ajunsese la apogeu înăbușise orice conștiință națională românească.

Au mai ținut cuvântări domnii I. Bianu în numele Academiei, prof. G. Titeica în numele profesorilor dela Universitate, Onisifor Ghibu în numele Ardealului, apoi Ion Pelvan pentru Basarabia, D. Marmeliuc pentru Bucovina, St. Pop pentru liceul Sf. Sava, Marinescu Slatina în numele studentimei române.

A urmat apoi defilarea tuturor școalelor.

La orele 3 d. a. a avut loc un festival la Teatrul Național organizat de ministerul instrucțiunii cu concursul artiștilor și al societății corale „Carmen“.

D. Gh. Adamescu a ținut o conferință făcând pe larg biografia lui Gheorghe Lazăr, arătând opéra românească înfăptuită de el, atunci când trecut în „Tară“ a pus bazele școlii dela Sf. Sava.

Artiștii Teatrului Național au încheiat festivalul cu comedia lui Moliere „Violeniile lui Scapin“.

Seara la orele 7 jum. reprezentanții guvernului și invitații au plecat, cu tren special la Avrig.

Tot Sâmbătă au avut loc serbări școlare și în alte localități. În Sibiu s'a ținut un festival în sala „Urania“, la care au luat parte toți intelectuali și toate școalele din oraș.

D-l Bunca, directorul liceului „Gheorghe Lazăr“ din Sibiu a ținut o inimoasă cuvântare, făcând apologia marelui dascăl.

Corurile școlii normale de băieți și al liceului, au executat diverse arii naționale urmate de diferite recitări din autorii români.

Duminecă dimineața s'a serbat memoria lui G. Lazar în Avrig la pragul mormântului marelui dascăl. A fost de față un public imens sosit din toate părțile țării.

La ora 9 dimineața sosește trenul special cu A. S. Principele Carol, miniștrii și cu publicul din Capitală.

S'a oficiat apoi parastasul după care I. P. S. Mitropolitul Nicolae a rostit o frumoasă cuvântare în fața mormântului încărcat cu cununi și flori.

În mijlocul atenției depline a asistentei, ia după aceasta cuvântul A. S. R. Prințul Carol,

stărnind cu fiecare cuvânt al său cele mai profunde sentimente de pioșie și îndemnuri românești, de a urma pe acel care a educat românește generațiile cari i-au urmat până astăzi.

După cuvântarea A. S. R. Prințului Mostenitor, primită cu o negrăită însufletire de asistentă, a vorbit Canonicul dr. Izidor Marcu, în numele bisericii unite dela Blaj.

Vorbește apoi ministru Angelescu în numele guvernului. Au mai ținut cuvântări d-nii miniștrii Moșoiu și Dr. Cosma. Din partea Academiei a vorbit d-l Gheorghe Bogdan Duică, pentru universitatea din Cluj d-l Vasile Bogrea, pentru cea din București d-l Traian Lalescu.

D. Vasile Goldiș aduce omagiul „Asociațiunii“, d-l Ștefan Pop, al liceului Sf. Sava, d-nii Matei și Bologa, omagiul corpului didactic, iar d-l Hondur omagiul Basarabiei. Seria cuvântărilor o încheie studentul Budișteanu și primarul Poștea din Avrig.

Publicul vizitează apoi expoziția comunelor Avrig, Săcădate, Bradu, Parumbacul de jos și Racovița, aranjată de prof. D. Comșa.

S'a dată pe urmă o masă mare pentru toți oaspeții. Serbarea s'a încheiat cu producțiuni populare, conduct etnografic, și jocuri în piața Avrigului.

În Cluj a fost prăzmuț centenariul lui G. Lazar Sâmbătă din partea tuturor școalelor în cadrul unor serbări școlare festive, iar Duminecă s'a făcut parastas în biserica noastră ortodoxă, cu care ocazie pâr. Vasile Spătaru a rostit o frumoasă cuvântare ocazională.

Inmormântarea lui P. Cosma

Joi dimineața la orele 9 a sosit în Sibiu corpul neînsufletit al lui Partenie Cosma. Cu acelaș tren au sosit d-nii miniștrii Moșoiu reprezentantul guvernului, Dr. Cosma și întregă familia a defunctului.

Pe peronul gării erau înșirate școlile primare și secundare, sefii autorităților civile, ofițerii superiori și inferiori din garnizoană și un batalion din reg. 90 infanterie, care a dat onorurile militare.

Dela gară rămășițele pământești ale defunctului au fost transportate la Mitropolie.

La orele 2 d. a în prezenta tuturor șefilor autorităților civile și militare a d-lor miniștri, a întregii familii, a unui număr mare de delegați din Ardeal și a unui public numeros, I. P. S. Mitropolitul Nicolae a oficiat serviciul religios după care d-l ministru Moșoiu printr'o cuvântare a scos în relief meritele defunctului ca vechiu luptător național român, ca om politic și ca cetățean.

Au mai vorbit Mitropolitul Bălan, d-nii Gol-diș, Lepădatu și senatorul Tripou care de asemenea a arătat faptele mari ale defunctului, arătând regretul Ardealului întreg. După aceasta rămășițele pămânesti au fost transportate la cimitir unde s'a făcut înhumarea în ca-voul familiei.

Pocăiții.

Secta pocăiților zămislită în țara ungurească pe la 1861 și-a sădit răsadul și în sânul poporului nostru. Până ieri alaltăieri sectarii acestia duceau o viață obscură, aseunsă, lipsită de curajul dea ieși la lumina zilei, pentrucă stăpânirea ungurească nu le-a dat frâu liber, ci mai ales din ținuturile curat ungurești îi eliminau. În ținuturile românești a Ardealului sectarii erau trecuți cu vederea pentrucă în ei vedea stăpânirea un factor bun pentru desnaționalizarea Românilor. Li se puneau însă anumite hotare peste cari nu puteau trece pentrucă să nu primejduiască bisericile și statul unguresc.

Astăzi în era libertăților, în hotarale patriei noastre românești, ultratolerante, pe lângă alte credințe ș-au ridicat capul și sectarii pocăiți reclanând și pentru sine dreptul de liber exercițiu al credinței lor.

E frumos și bine că țara noastră stă pe temelul toleranței, e frumos conceptul acestei libertăți pentru toți cetățenii. Orice libertate prezintă însă și condiții de relativitate, reclană anumite îngrădiri pentru de a putea stabili o armonie de viață între toți cetățenii de osebite credințe și convingeri.

Astfel e și cu pocăiții noștri. Guvernul țării a dat în 24 Dec. 1921 sub Nr. 68135, — sub presiunea Angliei și Americii, după cum se vorbește —, un ucaz prin care declară liberul exercițiu pentru biserica baptistă din România. Nu căutăm motivele acestui ordn.

Fapt este că în temeiul acestui ordin au pornit o propagandă vie pe sate și baptistii și pocăiții și adventiștii și alți sectari. Și acest ordin e exploatat și de acțiunile iredentiste ale dușmanilor noștri politici interni.

În preponderență covârșitoare cade acțiunea pocăiților. Și organele administrației în multe părți nu-și dau seama de primejdia națională a acestor sectari nici de faptul că ordinul guvernului nu visează pe acești pocăiți.

Pocăiții nu sunt una cu baptistii. Ei nu fac parte integrantă din nici una dintre sectele mari religioase ale apusului. Ei își au notele lor speciale ca o sectă aparte. Dogmele lor de credință sunt împrumutate dela mai multe secte din apus. Dela anabaptiști au principiul restabilirii vieții primilor creștini, a comunismului. Dela baptiști au botezul la vârsta maturității religioase, dela pietiști misticismul și ura împotriva bisericeii și a preoților, dela menonisti sfințenia pe care o atribue tuturor celor ce se botează în legea lor, precum și lăpădarea jurământului și a serviciului militar, dela mucări inspirația Duhului sfânt care pogoară asupra predicatorului, dela adventiști prasnicul Sâmbetei (Sâmbătării), dela sioniști abținerea dela toate plăcerile vieții pămânesti și cosmopolitismul etc. Secta pocăiților e deci un amalgam de diferite credințe, care în lipsa unui organizator încă nu își are bine precizat sistemul dogmelor lor de credință.

În realitate pocăiții sunt o sectă aparte, care presintă anumite pericole.

Pe când baptiștii pun temelul pe raționalism, îndreptarea societății omenesti după principiile lui Hristos prin o convingere religioasă bazată pe rațiune, liberă de orice formalism, pe atunci pocăiții pun pondul principal pe misticism, pe bigotismul fanatic isvorit dintr'o credință oarbă, insuflată de Duhul sfânt. Ei se cred sfinți, infalibili și nu admit nici un fel de organizație socială, recunoscând un singur stăpân pe Isus Hristos, iar restul sunt „oameni“, absolut egali între sine. Organizmul social de astăzi, statul, patria etc. sunt forțe majore cari nu cadrează cu principiile lui Isus, deci trebuie eliminate.

Când toate barierele acestea sociale vor cădea și toți vor fi egali și în absolută libertate atunci va fi adevărată fericire pe pământ.

Dacă în unele privințe baptiștii pot fi tole-

rați, pocăitii prezintă cel mai mare pericol pentru stat și pentru biserică.

1. Principiul fundamental al credinței lor, reînvierea vieții primordiale creștine din vremea apostolilor, nu e alta decât comunismul.

Cel bogat să-și împartă averea cu cel sărac după Îndemnul lui Isus Hristos. Principiul acesta îl și practică. Nu sunt puține cazurile când un propagandist istet fanatisează pe cutare fruntaș din sat înduplecându-l ca să-și împartă averea „fraților“. Iar în cazul acesta se găsesse mulți „frați“ de regulă trântorii cari vor să se înfrupte din bunătățile fratelui mai mare, până ce aceste se isprăvesc pentruca apoi să caute altă pasăre de pradă. În special propagandiștii, cari fug de orice muncă trăesc numai de pe spatele „fraților“ colindând din sat în sat. Cine nu vrea să muncească se face propagandist pocăit și duce lumca albă.

Principiul acesta al comunismului, astăzi încă în fașă, va lua proporții tot mai mari și dacă nu va fi înfrânat azi mâine vom vedea cutreerând din sat în sat cete de propagandiști nomazi, cari nu vor umbla totdeauna pe cărările indicate de Isus Hristos și vor exploata buna credință a populației. Sunt însă un stimul puternic pentru curentele comuniste politice cari sub masca sectarismului religios pot face ravagii urite.

2. Altă primejdie prezintă pocăitii pentru ordinea de stat. Ei nu recunosc această ordine, nici administrație, nici justiție, nici instituția armatei, nici alte foruri de ordine socială. Noțiunea de patrie și stat, tron și rege e iluzorie. Au esperiat acest fapt toate forurile civile și militare în cazuri concrete, când au putut constata o atitudine extraordinar de dârză și neînduplecată din partea sectarilor față de orice cerință a ordinii sociale. Instituțiile sociale sunt în concepția pocăitilor instituții de terorizare, regele și patria o ficțiune, care nu îți dă nici un fel de satisfacție pentru jertfele pe cari le aduci pe seama lor, patria e mamă vitregă care ține în robie popoarele, biserica se roagă pentru rege, tron și țară, pentru stăpânirile ordinii sociale, cari toate sunt despoții, tiranii popoarelor. Atunci va fi fericire în lume când toți aceștia nu vor mai exista. Pocăitii înșiși declară că ei sunt frați cu bolșevicii, deoarece ținta lor e aceeași, numai mijloacele difer. Ori cine își poate da seama ce urmări poate avea

acest curent anarhic pentru societatea omenescă peste tot.

3. În special pocăitii noștri Români, mai inculti și mai fanatici decât cei de alt neam prezintă pericolul cel mai mare. Concepția de „națiune“ nu mai există. Pocăitul român urăște tot ce e românesc și-și jertfește mai bucuros orice pentru străin dacă acela este „frate“. Și e dureros că numai pocăitii Români au această însușire, câtă vreme cei de alt neam n'au dat uitării nici ca pocăitii originca lor națională. Nicăiri nu vei întâlni un pocăit ungar care să-și batjocorească neamul și să nu contribuie cu ceea ce poate pentru înaintarea așezămintelor ungurești. Conștii de această slăbiciune românească dușmanii politici ai iredenței din țara noastră au pornit acțiune mare pentru subminarea statului, cu ajutoriul pocăitilor. Organizația politică îmbrăcată în haina sectarismului religios e condusă cu chibzuială și cu plan de oameni luminați, cari nu crută nici o jertfă, sprijiniți și de Ungaria oficioasă de astăzi, pentru de a răspândi secta în cereuri cât mai largi, bine știind că pe calea aceasta mai ușor se pot sdruncina temelile statului. Organizația aceasta care desvoltă o propagandă sistematică și puternică își are cuibul în Săcuime de unde radiază fulgerile de otravă în toate părțile Ardealului. Faptul acesta e bine cunoscut Siguranței statului.

Și toate acestea se întemeiază pe dreptul de libertate, pe dreptul de liber exerciția al credinței religioase. Cu ordinul ministerial în buzunar cutreeră fiecare pocăit propagandist satele ducând cu el pe lângă sâmburele discordiei și zavisticii între frați, adescori și infecția diferitelor boale călătore.

E datorია tuturor să vegheze. Organele statului din interesul binepriceput al statului ar fi obligate ca să împedecă orice propagandă sectară. După cum credincioșii unei confesiuni n'au drept să se amestece în afacerile celeilalte confesiuni și proselitismul e oprit, tot așa ba cu mult mai vârtos ar avea datorია organele civile să împedecă acest proselitism, care se face în paguba statului și a patriei. Statul însuși revenind asupra ordinelor sale de toleranță e chemat să pună restricțiuni bine definite pentru orice fel de propagandă lacă sau religioasă, deoarece nu tot cel ce zice „Doamne, Doamne

ne", nu tot cel ce poartă pe buze cuvântul lui D-zeu, are și în suflet aceiaș credință.

Biserica noastră românească are pe lângă acțiunea defensivă din considerațiile demai sus și misiunea duhovnicească de a întoarce oile rătăcite la staulul credinței adevărate.

Și aceasta nu o poate face decât cu puterea cuvântului dumnezeiesc intrând în mijlocul luptelor și dovedindu-le rătăcirea cu însăși arma lor, cu Sf. Scriptură, pe care ei o înțeleg greșit.

Garantia succesului în lupta contra poezțiilor bisericești nu o poate avea în forța brahială sau hula și batjocura, ci numai în dubul blândetelor, cuvântul înțelept și luminat și argumentul hotărât al Sfintei Scripturi.

Dr. S. STANCA.

COMUNICĂRI

Nr. 4225. Consistoriul nostru a câștigat după multe eforturi patru camere din edificiul statului în str. V. Stroescu. În aceste se instalează căminul nostru preoțesc a cărui lipsă e atât de simțită în orașul nostru. Pentru de a putea înzestra acest cămin cu cele necesare facem apel la preoțimea noastră să colecteze și să facă danii de obiecte potrivite acestui scop ca ștergere, cearcafură, pături sau scoarțe, țoale, perini și altele. E în interesul tuturor ca să putem înactiva căminul cât mai curând.

Nr. 4184. Legea pentru organizarea învățământului cere instituirea de comitete școlare județene. Având în vedere interesul cel mare al școlii pentru toți autorizăm pe protoierii noștri să ia parte la aceste comitete județene.

Conform ordinului ministerial Nr. 3075 membru de drept este numai unul dintre protopopi și anume cel ce este în centrul județului.

Nr. 4238. La consistoriul nostru au sosit cărți dela Ministerul de culte pentru bibliotecile parohiale. Preoții noștri cari au biblioteci parohiale sau vor să înființeze vor face cerere către consistor în acest scop.

Nr. 4274. Din eparhia noastră au fost primiți la cursul clerical următorii tineri: Radu Butelanc și Alexandru Oltean la Academia teologică din Sibiu, Teodor Ciuruș Diodor Todea, Gavriil Hodiș, Liviu Lărgean, Anton Cotuț și Eugen Racolța la academia teologică din Oradea Mare, Ion Rujdeș, Axente Tomuș și Gheorghe Gligor la seminariul teologic din Arad.

ȘTIRI

Astăzi în ziua de 7 Octombrie se pune piatra fundamentală a catedralei noastre din Cluj. Ziua aceasta este o zi de praznic deosebit nu numai pentru biserica noastră ci pentru neamul nostru întreg. Prin actul acesta se pecetluște în orașul suferințelor noastre de veacuri o operă grandioasă, care simbolizează cea mai nobilă și creștinească răsbunare pentru urgia trecutului. Astfel înțelegem noi răsbunarea, după povata evangheliei lui Hristos. În locul temnițelor și a furcilor din vremurile apuse să se ridice altarul luminei evanghelice care să dea pâinea vieții în loc de pietrele urei și să desăvârșească pe pământul iubitei noastre patrii preceptul Scripturii: „Pe pământ pace și între oameni bunăvoie“.

Cu sufletele încălzite de văpaia iubirii lui Isus Hristos implorăm binecuvântarea cerului asupra lucrărilor începute cu sânguină ca să ne ajute să vedem noul Sion înălțat, pentru slava lui D-zeu și mărirea neamului.

Programul serbărilor. Dimineața la orele 9 liturgie în biserica ortodoxă. La ora 11 procesiune la locul unde se zidește catedrala. Aci se va săvârși sfințirea apei din partea arhierilor și se vor rosti cuvântări. La ora 1 banchet dat de Episcopul Nicolae în sala dela New-York.

La ora 4 d. a. festival în sala Teatrului Național dat de corul episcopiei noastre, cu concursul mai multor artiști dela opera română și dela Conservatorul din Cluj.

Până la încheierea foii și-aș anunțat participarea la festivitatea noastră I. P. S. Lor

mitropoliții : Dr. Nicolae Bălan din Sibiu și Pimen Georgescu din Iași, d-l ministru președinte Ion I. Brătianu, d-nii miniștri C. Bănu și I. Florescu doamna Alexandrina Cantacuzino pres. societății femeilor ortodoxe, d-l Octavian Goga fost ministru, d-l Vasile Goldiș președintele Asociațiunii și alți mulți onorațiori din toată țara.

* * *

Telegramă. D-l ministru al casei regale Nicolae Mișu ne încunoștințează că la actul solemn al punerii pietrii fundamentale a catedralei din Cluj va lua parte **Maiestatea Sa Regele nostru FERDINAND** împreună cu **A. S. R. Principele mostenitor CAROL**. Ne face o deosebită plăcere a vesti cetitorilor noștri acest fapt îmbucurător pentru biserica noastră și pentru prestigiul ei.

* * *

Școala normală „Gheorghe Lazar” s'a deschis la 1 Oct. în Avrig, începând deocamdată cu anul I.

* * *

Catastrofă. O groaznică catastrofă s'a produs în minele dela Dombrova din Polonia unde lucrează 800 d lucrători.

În urma unei teribile explozii, toată mina a fost cuprinsă de flacări. Nici o operă de salvare nu a putut fi întreprinsă, din cauza căldurii de cuptor ce domnește în mină. Numărul dispăruților nu se cunoaște încă. Până în prezent au putut fi scoase 50 de cadavre carbonizate.

* * *

O gazetă rusească publică o statistică a rețorziunilor diferitelor organe publice și private săvârșite cu drept și fără drept asupra populației. Astfel într-o singură lună a anului trecut au fost asasinati 114 funcționari superiori, 109 ofițeri, 60 judecători, 123 funcționari inferiori, 96 jandarmi, 225 detectivi, 452 polițiști, 750 soldați. Au fost executați judecătorește 777 deținuți și 741 împușcați. În diferitele demonstrații au fost omorâți 7331 oameni și răniți 20.000. În temniță au fost aruncați 23741, deportați în Siberia 7350.

În atentate cu bombe au murit 294, iar tâlharii au omorât 1955 jefuind 17 milioane ruble.

În 1691 cazuri nu s'au putut descoperi făptuitorii.

* * *

Un munte comemorativ. Americanii vor să întrecă celelalte popoare și în arta sculpturii în piatră. Ei se pregătesc să transforme un munte de granit în monument comemorativ. Muntele de granit se află la 16 mile de Atlanta și are o mărime de 7 mile în circumferință. El va fi sculptat tot și va avea peste 1000 de figuri tăiate în relief cari vor reprezenta pe eroii războiului succesiunii pe care îl comemorează. În mijlocul acestui munte se va face o mare hală cu portaluri flancate de colonade gigantice. Această lucrare colosală va cere 10 ani de muncă și va costa 400.000 lire sterline, adică 400 milioane lei.

* * *

Vizitație canonică a făcut P. S. S. episcopul nostru Nicolae în ziua Înălțării Sf. Crucii la credincioșii noștri din Feinrd (Făgădău) întorși de eurând la legea strămoșească.

* * *

Numerus clausus. O delegație de țărani din Bucovina s'a prezentat în zilele trecute în București cerând d-lui ministru de interne introducerea imediată alui **numerus clausus**. Se vorbește că ar fi amenințat că în caz contrar se va vărsa sânge de jidani în Bucovina. Gazetele din București scriu că delegația prezentându-se d-lui general Văitoianu, acesta a refuzat să-i primească, iar d-l prim-ministru I. C. Brătianu a refuzat să discute și să stea măcar de vorbă asupra revendicărilor politico-antisemite a delegației.

În legătură cu acestea un grup de tineri s'au îndreptat în aceeași zi seara spre locuința d-lui general Văitoianu, unde în câteva clipe, iau spart cu pietre și bolovani, ferestrele.

Poliția a arestat pe un student cu numele Frimu.

* * *

Propaganda iredentistă din școlile ungeresti încă nu se domolește. În școala de stat din Vișcul de sus s'a dat elevilor din clasa IV-a o lucrare de atest conținut : „Ungaria este patria noastră scumpă pe care o iubim ca și pe viața noastră. Dumnezeu i-a dăruit toate bogățiile, cari pot face fericită o țară”.

Școala aceasta e susținută de stat, ea primește dela stat până și sarea pentru personal. Recunoștința e evidentă.

Și totuși ungerii se plâng că statul le încheie școlile fără motiv.

† **Dr. Nestor Oprean**, avocat în Sănnicelău-
sul mare, unul dintre bărbații aleși ai neamu-
lui, deputat în sinoadele și congresele noastre
bisericești a reposat în 29 Sept. la Timișoara.
Fie-i țărâna ușoară.

Reducerea termenului militar. Printre noui-
le proiecte de legi pe care guvernul le va pre-
zenta la deschiderea parlamentului, este și pro-
iectul pentru reducerea termenului militar la
doi ani, afară de marină, în care s'a menținut
serviciul de 3 ani, din cauza dificultăților de pre-
gătire cu caracter tehnic.

Această reducere de serviciu reclamă însă,
ca încă din viața civilă, tinerii să capete o
educațiune fizică și sufletească care să-i pre-
gătească pentru armată. De aceea, s'a menținut
dispozițiunea, legii din 1908, ca tinerii dela
vârsta de 19-21 ani să fie la dispoziția arma-
tei.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre
desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ar-
deal de Dr. G. Ciuhău — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români
uniți de Dr. G. Ciuhău — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apu-
sean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Uni-
rea cu Roma — — — — — 2,50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“
II. și III. à 20 lei, pentru mem-
bri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți
postale cu icoane din Sft. Scrip-
tură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioa-
se de Dr. I. Lupaș — — — 1.— Lei
8. Spice din istoria bisericeii de
Dr. I. Lupaș — — — — — 1.— Lei
9. O pagină din lupta noastră
pentru existență de P. S. N.
Ivan — — — — — 5.— Lei
10. Memoriile Arhiepiscopului și
Mitropolitului **Andrei Șaguna** 25.— Lei

Nr. 331—1923.

2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de clasa III Cu-
blesul român protopopiatul Unguraș se publică
concurs cu termen de 30 zile dela prima publi-
care în „Renășterea“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt
cele fasonate în coala B, pentru întregirea do-
tațiunii dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemna-
tului oficiu protopresbiteral, iar concurenții, cu
prealabila încunoștințare se vor prezenta în
vreo Duminică sau sărbătoare în biserică spre
a cânta, cuvânta, sau a celebra.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu
comitetul parohial.

Unguraș, la 28. Iulie 1923.

Ghiurițan Joi
protopop.

Nr. 440—1923.

2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de parohi în pa-
rohiile de cl. III **Dobriținas** și **Masea** din pro-
topresbiteratul Cetatea de peatră se publică
concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție
în „Renășterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele
statorite în coala B.

Reflectanții la acest post își vor trimite ce-
rerile de concurs cu actele necesari subsemna-
tului oficiu protopopesc în termenul deschis.

Pentru a face cunoștință cu credincioșii cu
avizul acestui oficiu protopopesc se pot prezen-
ta în parohie la biserică pentru a cânta, cuvân-
ta eventual celebra

Comitetul parohial în conțelegere cu oficiul
protopresbiteral.

Lăpușul-unguresc, la 14 Sept., 1923.

Zaharie Maur.
protopop.

Nr. 388—1923 prot.

2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III, **Râpa-Remet**, protopopiatul Aiud, se publică concurs cu termen de 30 zile, de la prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt cele legale statornite conform calificației și a coalei B.

Reflectanții își vor înainta petițiile, provăzute cu documentele necesare, în termenul indicat, subsemnatului Oficiu prot., și de lângă observarea dispozițiilor art. 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în parohie la biserică, în vre-o Duminică sau sărbătoare, spre a cânta, cuvânta, eventual a și celebra.

Aiud, la 18 Septembrie 1923.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial.

Iosif Pop
adm. prot.

CONCURS

Pentru ocuparea postului de protopresbiter al tractului Alba-Iulia, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt :

1. Venitele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunei preoțești dela stat și venitele stolare din parohia Alba-Iulia oraș.

2. Dotația protopresbiterală dela stat și paușalul ce se va stabili din fondul general administrativ al consistoriului eparhial.

3. Retribuția din fondul protopresbiter al tractului, alimentat din contribuiriile parohiilor și alte resurse.

4. Taxele legale dela vizitațiunile canonice.

Concurenții îndreptățiți își vor înainta cererile înzestrate cu documentele necesare în termenul arătat mai sus, Venerabilului Consistor Eparhial din Cluj, conform concludului congresual Nr. 111 din 1888. Dela concurenții din alte Dieceze să cere să prezenteze și act de învoire dela chiriarhul lor că în caz de alegere și numire îi va elibera literele dimisionale.

Alba Iulia din ședința Comitetului protopresbiteral ortodox, ținută la 15 Septembrie st. n. 1923.

Florian Rusan
prez. com. protopr.

Petru Circo
notar comit. protopr.

Nr. 406 Plen. „APROBAT” Cluj din ședința plenară ținută la 26 Septembrie 1923.

Nicolae Ivan m. p.
episcop.

Laurențiu Curca m. p.
secretar

Banca de asigurare naționalizată

„HELVETIA”

a întocmit o tabelă de asigurări pe viață cu prețuri reduse pe seama preoților

Este cel mai ieftin institut de asigurare și prezintă garanțiile cele mai sigure

Face orice fel de asigurări în condițiile cele mai avantajoase

Preoții cari doresc să uzeze de aceste asigurări se vor adresa pentru informații la red. „Renașterei.”

STEFAN FEHÉR

CLUJ — Str. Memorandului Nr. 21.

Pregătește

pălării pentru preoți după măsură și model

Repară pălării vechi după muștră originală, precum și altfel de pălării cu prețuri ieftine.